

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

14.05.2019. Nr. 201904/SAN664/NOS341

Uz TAP VSS-345

Finanšu ministrijai

*Par likumprojektu "Grozījumi Publisko
iepirkumu likumā"*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izskatījusi Finanšu ministrijas (FM) rosinātos Grozījumus Publisko iepirkumu likumā un neatbalsta to tālāku virzību piedāvātajā redakcijā šādu iemeslu dēļ:

1. Ir nenoliedzami, ka Direktīvas paredz plašāku apspriešanos ar iespējamiem piegādātājiem pirms iepirkuma izsludināšanas, bet obligāta elektroniska apspriede ar procedūru grozījumu projekta 18. panta 21. daļā būs neapšaubāmi papildus administratīvais slogs pasūtītājam. Maz ticams, ka tas dos plānoto rezultātu, jo jau tagad var noteikt iepirkuma dokumentācijā, vai piegādātāji var pieprasīt rīkot ieinteresēto piegādātāju sanāksmes, bet tās netiek no piegādātājiem apmeklētas.

Ikdienā sastopamies arī ar citu problēmu, ka piegādātāji uztur spēkā savus piedāvājumus ļoti īsu termiņu, atsaucoties uz mainīgiem tirgus apstākļiem. Piemēram, elektroenerģijas piegādātāji. Un tādejādi tirgus izpētes informācija pat ļoti īsā termiņā jau būtiski atšķiras no piedāvātās iepirkumā vai līguma slēgšanā cenas.

Ja uzrunājam piegādātājus ar mērķi uzzināt tirgus situāciju bez līguma, visbiežāk nesaņemam nekādu informāciju, vai arī elementāras cieņas izrādīšanas gadījumā - e-pastu, ka mums nav intereses tērēt laiku un resursus informācijas gatavošanai jūsu vajadzībām.

Tāpēc uzskatām, ka ar piedāvāto instrumentu netiks panākta labāka tirgus izpēte.

2. Par iepirkuma dokumentācijas sagatavotāju - grozījumu 6. punkts.

Nav iebildumu par tehnisko specifikāciju aktualizācijas nepieciešamību.

Nav skaidrs, kāpēc būtu likumā jāraksta šis: "Iepirkuma procedūras dokumentos norāda tehnisko specifikāciju sagatavotāju un to sagatavošanas vai pēdējās aktualizācijas datumu".

Jebkurā gadījumā Iepirkumu komisija pirms izsludināšanas ir aktualizējusi iepirkuma dokumentāciju. Tehniskā specifikācija daudzos gadījumos nav vienas personas sagatavota. Kāds mērķis būs sasniegts, ja būs publiski norādīti, piemēram, trīs vai pieci speciālisti un vēl iepirkumu komisija? Kādu vispār mērķi ar šādu publicēšanu ir paredzēts sasniegt? Ja runa ir par

anotācijā minēto, ka saimnieciskās darbības veicēji Latvijā turpina norādīt, ka to piedalīšanos publiskajos iepirkumos kavē ierobežojošas vai pārmērīgi sarežģītas tehniskās specifikācijas, tad šāds iebildums, mūsu ieskatā, nemaz nav pamatots. Drīzāk biežāk var novērot specifikāciju minimālismu, un ja specifikācijas ir sarežģītas, tad tikai specifisku reāli eksistējošu prasību gadījumos.

Kopumā 20. panta papildinājums jebkurā gadījumā kā dokumentācijas detalizācijas vai aktualizācijas pakāpi nosakoša norma vairāk iederētos MK noteikumos nevis likumā.

3. Par iepirkuma komisiju.

Nav skaidrs, kāpēc iepirkumu komisija būtu jāveido katram iepirkumam atsevišķi. Kā to savienot ar amatpersonas statusa piešķiršanu un atkal izbeigšanu? Jau tagad nav viegli atrast iepirkuma komisijas locekļus. Pie šāda risinājuma būs jāmeklē papildus finanšu un citi ieinteresēšanas stimuli, lai darbinieki piekristu strādāt iepirkumu komisijā, un vēl nepārtraukti sniegtu amatpersonu deklarācijas.

25. panta grozījumu formulējums bez papildus skaidrojumiem ir pārāk dažādi interpretējams: “tostarp tiem nedrīkst būt tieša vai netieša finansiāla, ekonomiska vai cita veida personiska ieinteresētība, ko var uzskatīt par tādu, kas kompromitē personas objektivitāti un neatkarību iepirkuma procedūras kontekstā.”

Ko var uzskatīt, tas redzams jau šobrīd no preses - mācībās vienā skolā, kaimiņi, ierašanās vienā pasākumā.. utt. Uzskatīt var visu ko, bet kur tad radīsies tie iepirkuma komisijas locekļi, par kuriem neko nevar uzskatīt? Aicināsim ārzemniekus? Vai tiešām vajag likumā lietot tik nekonkrētus un visādi stiepjamus formulējumus, kas nekādā gadījumā neveicina kompetentu speciālistu iesaistīšanu.

4. Par piedāvājumu vai pieteikumu iesniegšanas termiņa par 24 stundām pārcelšanas pienākuma uzlikšanu pasūtītājam.

Mūsu ieskatā nav pamatoti uzlikt šādu dispečera pienākumu visiem pasūtītājiem gadījumos, kad “pēdējo 24 stundu laikā līdz piedāvājumu vai pieteikumu iesniegšanas termiņa beigām ir konstatēti tādi elektroniskās informācijas sistēmas darbības traucējumi, kuru dēļ nav bijis iespējams iesniegt piedāvājumus vai pieteikumus”

Pirmkārt, 24 stundas ir viena diennakts, un pasūtītājs minēto traucējumu var nemaz nekonstatēt, ja ir brīvdienas vai svētku dienas, un tādejādi nevar fiziski paspēt pārcelt laicīgi iesniegšanas termiņu pirms tā iestāšanās. Pie tam, ja ir traucējumi sistēmā, tad traucējumi ir pasūtītājam, un tehniski nav iespējams ievietot sistēmā nekādus paziņojumus. Ir jāmeklē citi risinājumi, visticamāk sistēmas uzturētāja kompetencē kā automātiski uzskatāmi par pagarinātiem vai kā tamlīdzīgi. Bez tam 24 stundu pagarinājums arī var sakrist ar brīvdienu, kas arī nav atrunāts.

5. Par iepirkuma pārtraukšanu, ja atklātā konkursā, slēgtā konkursā vai konkursa procedūrā ar sarunām piedāvājumu ir iesniedzis tikai viens pretendents.

Lai gan šis aspekts it kā anotācijā ir plaši apcerēts, tas balstīts tikai uz skaitļiem, nemeklējot cēloņus. Piedāvājumu skaita samazinājuma iemeslos nemaz nav pieminēti tādi fakti, kā elektroniskais iepirkums, kurā daudzi piegādātāji visādu gan tehnisku gan personisku iemeslu dēļ nevēlas piedalīties. Tāpat reāla konkurences samazināšanās daudzu uzņēmēju aiziešanai uz citām ES valstīm, kā arī tas, ka ES fondu aktīvas apgūšanas periodā pamatoti visi nestartē visos iepirkumos, jo ir jau nodrošināti ar pasūtījumiem. Ņemot vērā, piemēram, zemo sliekšni būvdarbu konkursiem Latvijā (EUR 170 000), un faktiski ES līmeņa iepirkumiem atbilstošo izvirzīto prasību līmeni, daudzi arī atkrīt kaut vai nodokļu parādu dēļ. Ņemot vērā VID nekonsekvento parāda konstatēšanas politiku, ka no rīta parāds ir, bet pēcpusdienā nav, tomēr būtu jādoma par pieļaujamā nodokļu parāda limita palielināšanu, kas reāli uzlabotu konkurenci, vismaz līdz EUR 1000.

Faktiski šīs prasības par pārtraukšanu izvirzīšana grozījumu projektā jau konkurenci neuzlabos, tikai palielinās administratīvo slogu un iepirkuma realizācijas termiņu, jo vienu un to pašu iepirkumu sludināsim 2x. Un sarunu procedūrā jau piegādātāju skaits nepalielinās, kā novērots.

6. Par saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu.

Neatbalstām grozījumu PIL 51. pantā par to, ka “(31) Pasūtītājs piedāvājumu salīdzināšanai un izvērtēšanai nav tiesīgs izmantot tikai cenu, ja iepirkuma līgums tiek slēgts par:

1) projektēšanu. Šādā gadījumā papildus cenai pasūtītājs izvērtē vismaz kritērijus, kas saistīti ar vadošā personāla kvalifikāciju un pieredzi, ja nav izvirzītas šādas kvalifikācijas prasības;

2) apvienoto projektēšanu un būvdarbiem. Šādā gadījumā papildus cenai pasūtītājs izvērtē vismaz kritērijus, kas saistīti ar izmantoto materiālu un risinājumu energoefektivitāti;”

Ja preces var reāli salīdzināt, pārbaudot ražotāju specifikācijas vai pieprasot paraugus, jo daudzām precēm nekādu specifikāciju no ražotājiem nemaz nav, tad individuāli noteikta pakalpojumu kvalitātes vērtēšana pirms tā izpildes nav faktiski iespējama vai arī ir visai nosacīta. Projektēšanas iepirkuma izdevīguma kritērijus paši arhitekti tā arī nav definējuši, izņemot personāla kvalifikāciju un pieredzi. Lielākajā daļā iepirkumu šīs prasības kā min jau tiek noteiktas pretendentu atlasei, un tādejādi nav vairāk vērtējamās kritērijos.

Par apvienotajā projektēšanā un būvdarbos it kā izmantojamiem kritērijiem, kas saistīti ar izmantoto materiālu un risinājumu energoefektivitāti, nevar piekrist, jo būvnieks jau pats neražo šos materiālus, un kā prasību pasūtītājs izvirza noteikta energoefektivitātes cipara sasniegšanu, atsevišķos gadījumos specifikācijā nosakot noteiktu materiālu izmantošanu, bet būvdarbu procesā var izrādīties, ka ar to nav pietiekami vai arī, ka konkrēto materiālu vairs neražo, vai tirgū piedāvā tā modifikāciju. Tāpēc mūsu ieskatā līdzšinējais regulējums ir loģiskāks. Bez tam šādos iepirkumos varētu būt grūti pamatoti

izsvērt cenas un materiālu un risinājumu kritēriju īpatsvaru, lai Valsts kontrole nenorādītu uz lietderības apsvērumiem.

7. Par 54. un 55. pantu. Vai tā noteikumi attiecināmi arī 9. panta kārtībā veiktiem iepirkumiem? Tas nebija skaidri noteikts arī esošajā redakcijā.

8. Par plānoto PIL papildināšanu ar 60.¹ pantu un tā trešo daļu – “piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma līguma izpildes pircēja profilā strukturētā veidā norāda šādu informāciju”:

5 darbdienu termiņš ir nepamatoti saīsināts. Iesakām piemērot 10 darbdienu termiņu līdzīgi kā tas noteikts līguma un grozījumu publikācijai.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Daina Dzilna 67508524

Daina.Dzilna@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.